

Kvindernes økonomiske bidrag til velfærdsstaten

Det Økonomiske Råds 50 års jubilæumskonference, december 2012
Nina Smith

Velfærdsstaten ændrede kvindernes position og økonomiske rolle efter krigen:

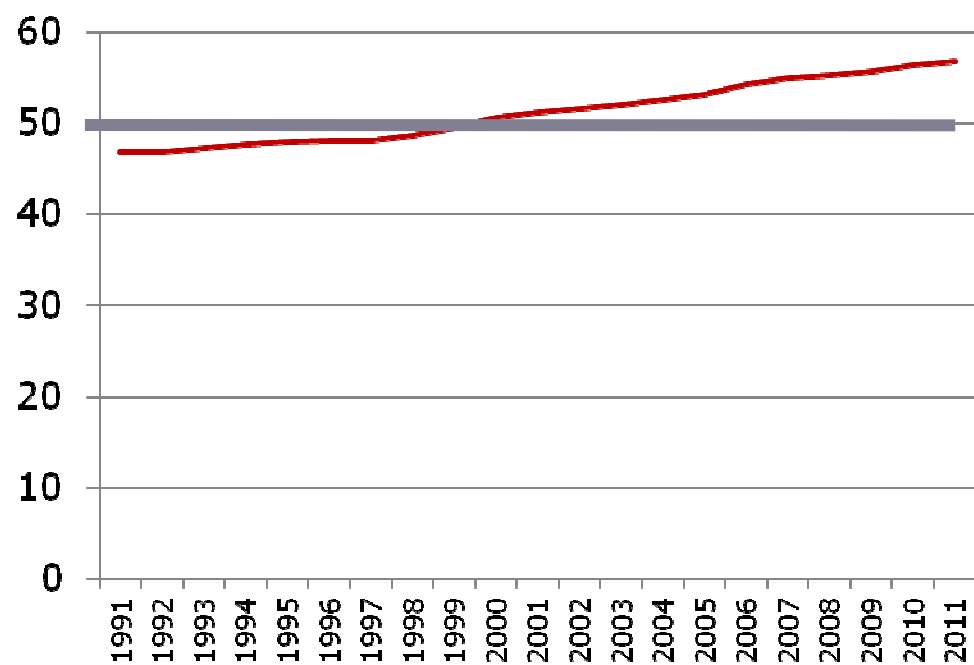
Kvinderne forlod husmor-rollen og indtog:

Arbejdsmarkedet

Og uddannelsessystemet

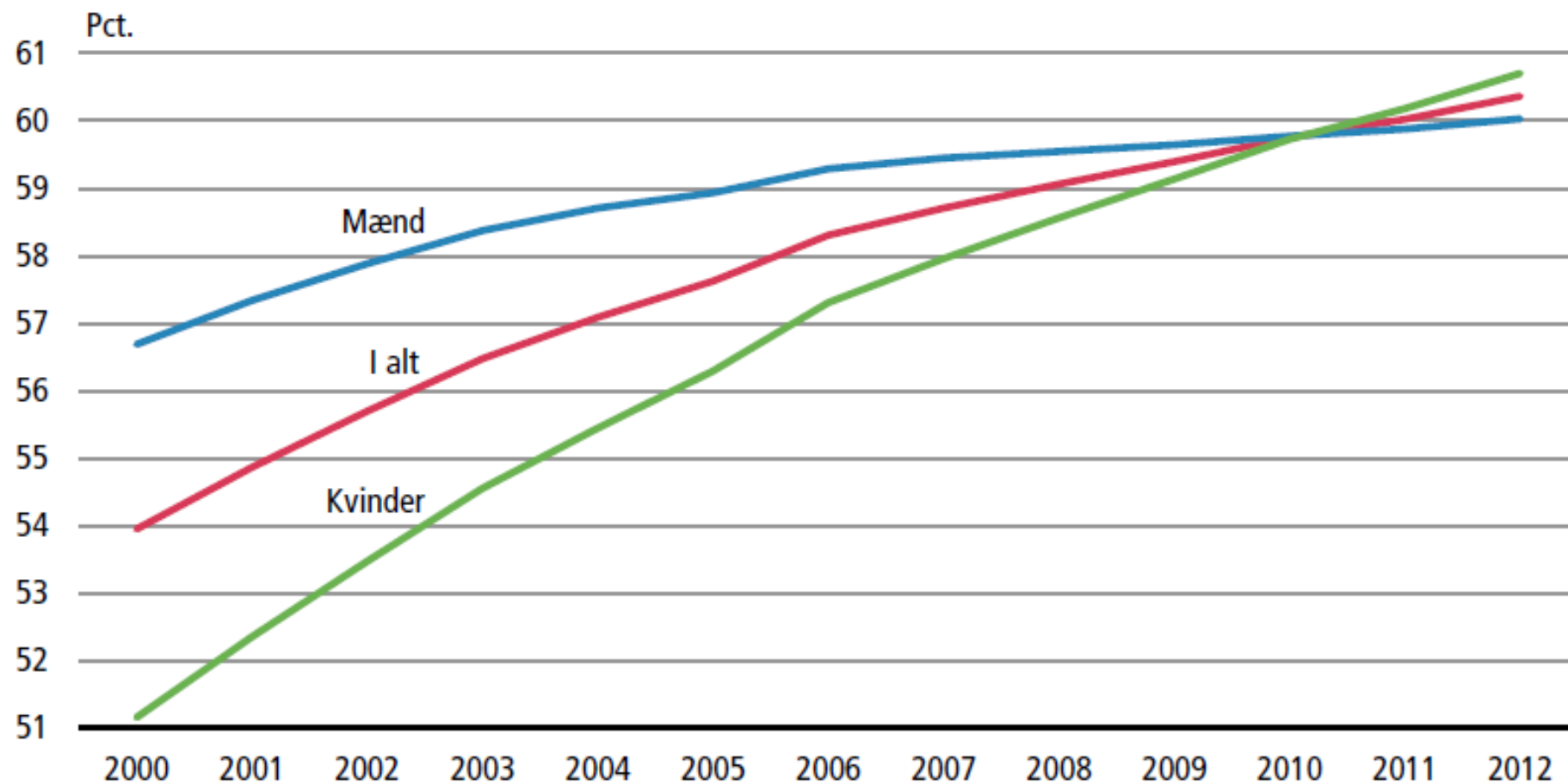
... Og universiteterne.. og

Kvindeandel ved LVU uddannelser, %

Kilde: Danmarks Statistik Statistikbanken

Andelen af 15-69-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse

Anm.: Indvandrere er ikke medregnet.

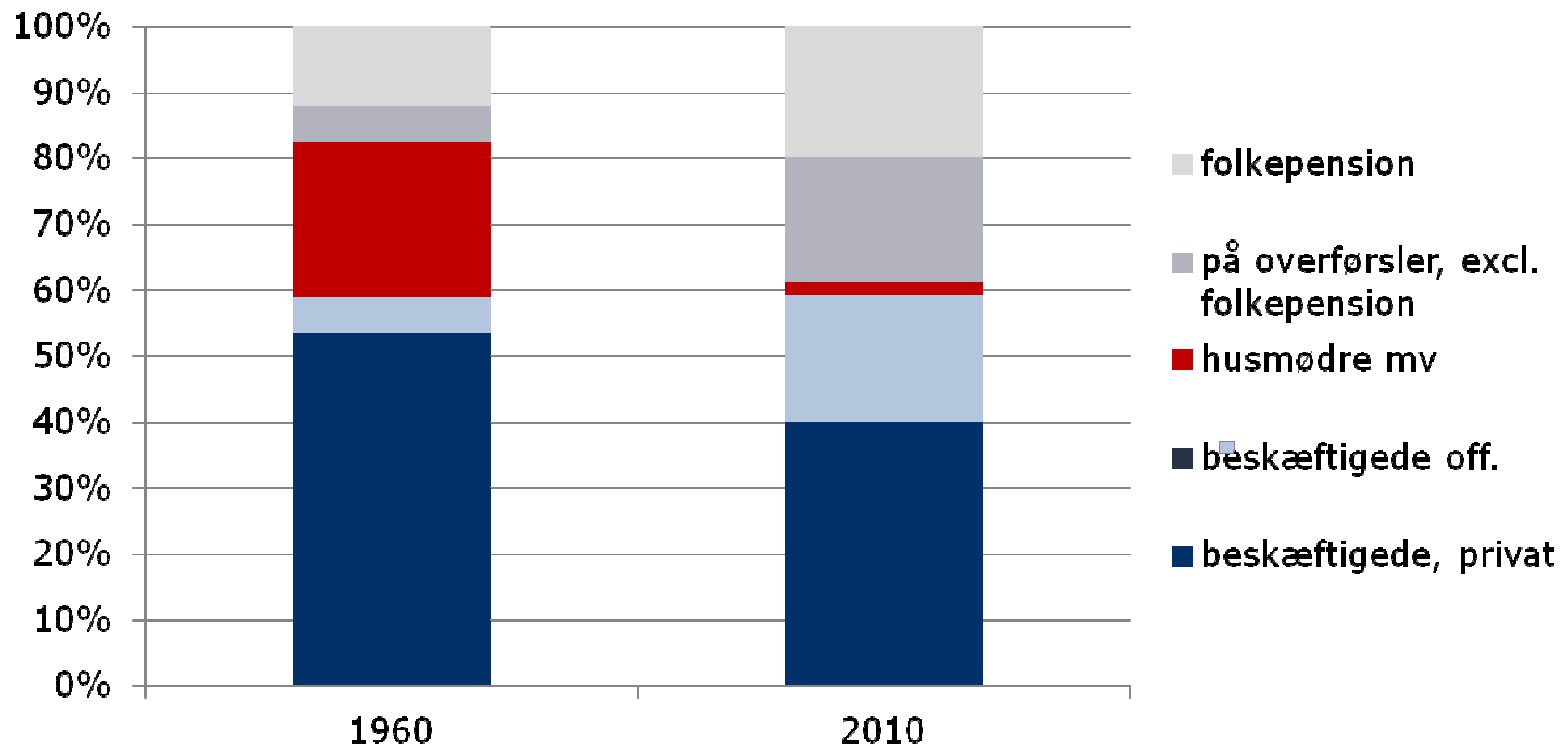
NYT

FRA DANMARKS STATISTIK

Nr. 471 • 19. september 2012

Husmødrenes tid er forbi

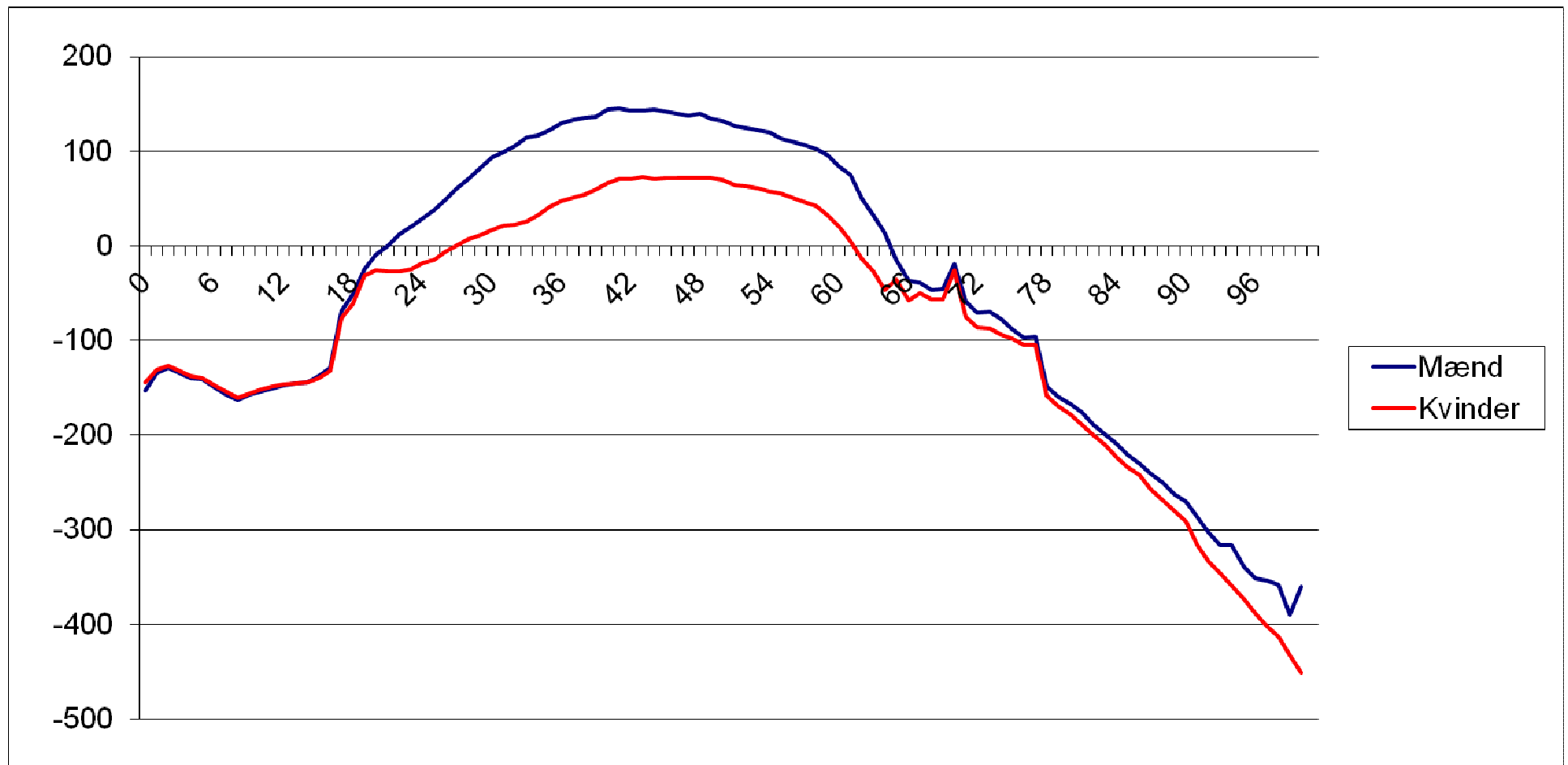
Den voksne befolknings fordeling på forsørgelsesgrundlag i 1960 og 2010

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbank, Tiårsoversigt og egne beregninger

Men kvinder er en "underskudsforretning" i fht. de offentlige regnskaber!

Gennemsnitligt aldersopdelt årligt nettobidrag til den offentlige sektor for en hypotetisk generation født i 2011, 1.000 kr.

Samlet gns. nettobidrag til den offentlige sektor for en hypotetisk generation født i 2011, 1.000 kr.

Kvinder	-1.6 mio. DKK
Mænd	+0.6 mio DKK
Difference	2 mio. DKK

HVORFOR

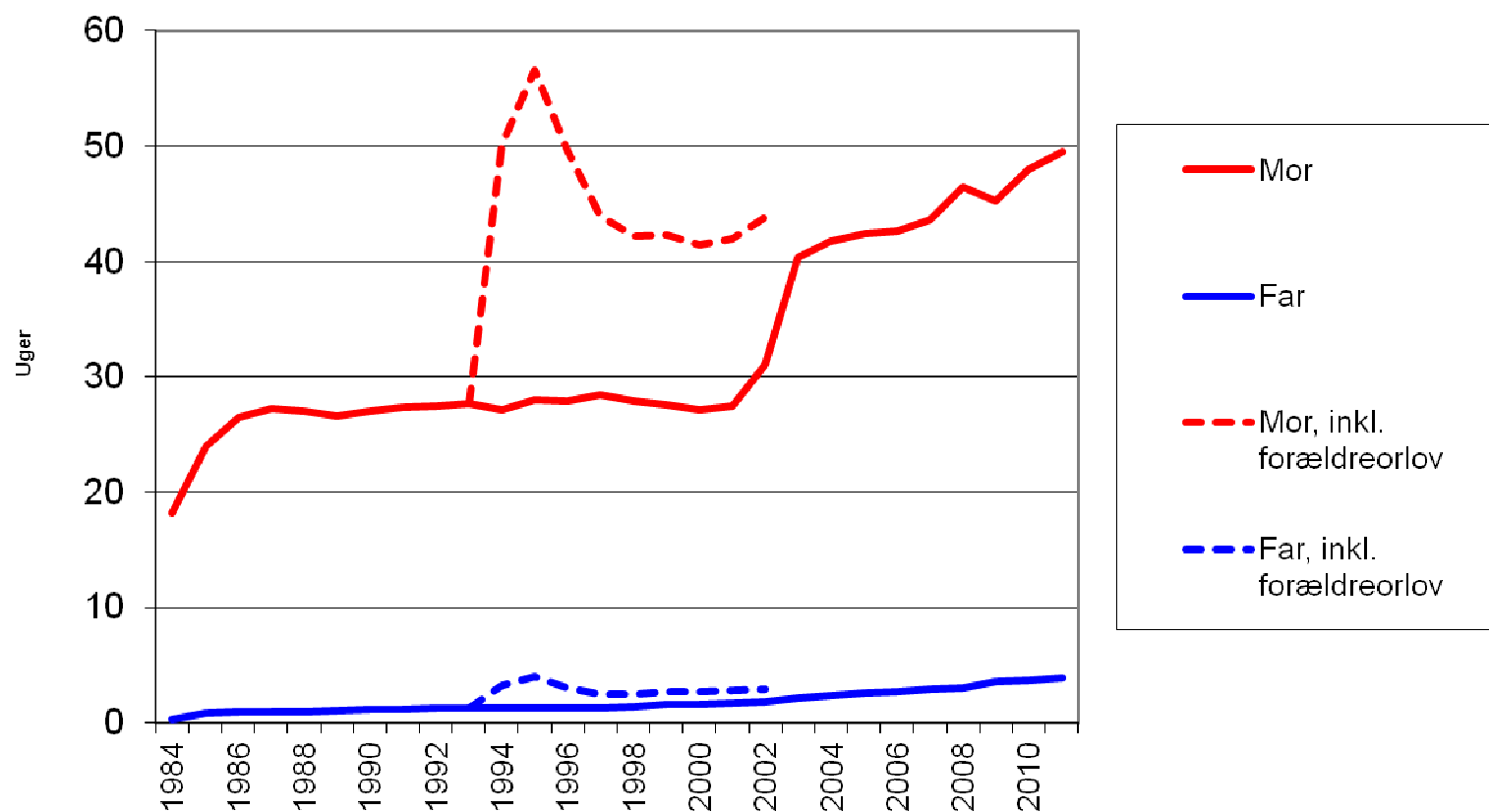
er kvinders nettobidrag konsekvent lavere end mænds i alle årene efter 13 årsalderen ?

- Det offentlige har større omkostninger til uddannelsesinvesteringer i kvinder
- Kvinderne arbejder færre timer om ugen på arbejdsmarkedet
- Time Use studier: Kvinderne laver mere husarbejde end mændene – især det karriereskadelige husarbejde, Bonke, Gupta & Smith (2005)
- Kvinder tjener mindre end mænd
- Kvinderne bruger i højere grad end mændene velfærdsstatens 'familievenlige ordninger' (barsel, børns sygedage ..)

Barsels- og forældreorlov til mor og far – mest mor!

Kilde: Danmarks Statistik

Gennemsnitligt antal ugers orlov til mødre og fædre pr barn født i året

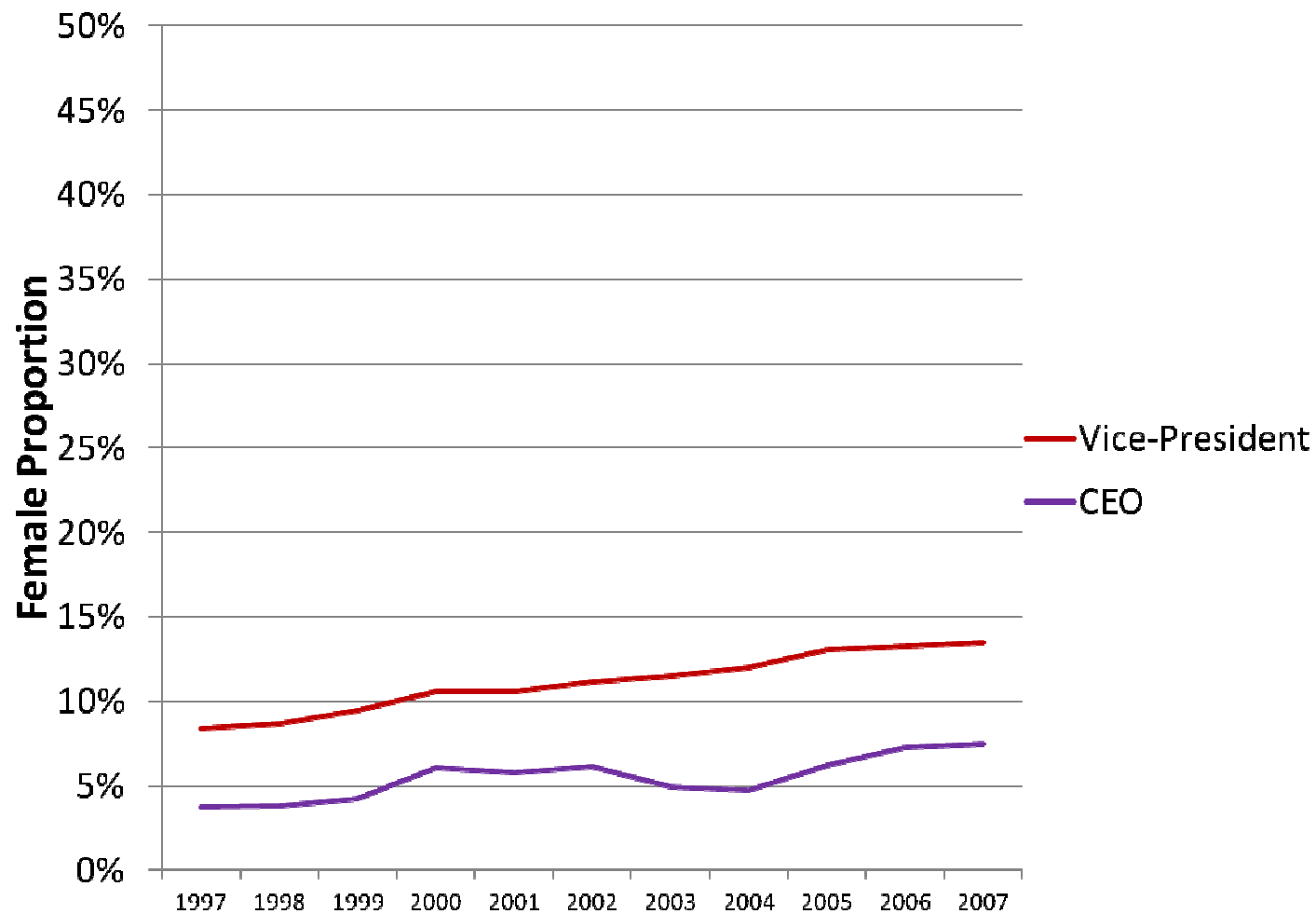

Utilsigtede Boomerangeffekter af "den kvindevenlige velfærdsstat"?

Groft summerede resultater fra en række publicerede forskningsresultater fra det seneste 10år – alle de viste resultater kan ikke fortolkes som sikre kausale effekter, men er i alle tilfælde baseret på modeller hvor der kontrolleres for rigtig mange øvrige faktorer og tidskonstant uobserveret heterogenitet, kilder bl.a. Gupta & Smith (2002), Gupta, Oaxaca, Smith (2006), Nielsen, Simonsen, Verner (2004), Simonsen et al. (2009), Smith, Smith, Verner (2011, 12)

- Familievenlige ordninger '**gender biased**' – indrettet, så det mest er kvinder der bruger dem
- **Statistisk diskrimination**, gender stereotyping mekanismer – danskere er iflg Eurobarometer 2012 meget 'kønsstereotype' mht.
- **Konsekvens**: Skandinaviske velfærdsmodel har gavnet lavtuddannede kvinder, men gjort det sværere for kvinder at nå til tops

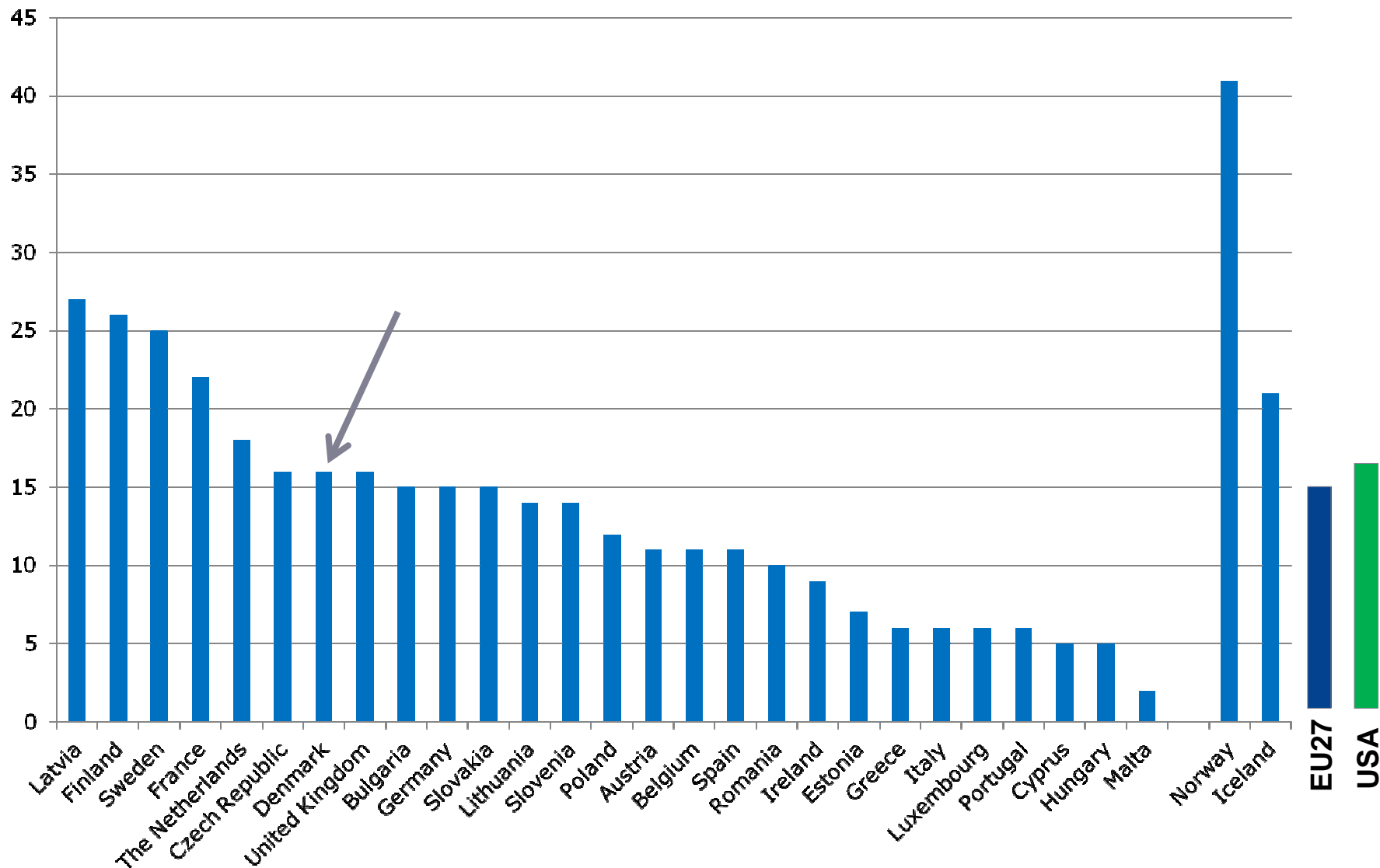
Kvindens andel blandt direktører i DK (CEO eller i direktion -VP) i danske virksomheder med mere end 50 ansatte

Kilde: Smith, Smith og Verner (2012)

Kvinder i bestyrelseslokalerne i EU+-lande, 2011

Danmark ca. på niveau med Tyskland!

Gør det noget?

1. Spild af talent! Inefficient ligevægt
2. Spild af uddannelsesinvesteringer! Inefficient ligevægt
3. Positive produktivitetseffekter af diversitet?
4. Finanspolitiske holdbarhed – mere efficient ligevægt?:

Bagsiden af kuvertberegning

	Faktisk
Mænd	+0.6 mio
Kvinder	-1.6 mio

Policy-implikationer?

Hvis manglende ligestilling på arbejdsmarkedet skyldes:

1. Mænds og kvinders præferencer for aktuelle ligevægt/eller kvinder er bedre til husarbejde:
Konsekvenser for allokering af uddannelsesinvesteringerne

1. Statistisk diskrimination og 'system fejl' (kønsskæve) velfærdsordninger: Inspiration til mere efficient økonomisk politik i

1970: Skattereform: Fra Sambeskatning til Individual-beskatning – aht. Kvinders incitament til udearbejde

1970erne: Børnekommissionen: Obligatorisk delt barselsorlov mellem forældre – aht. kvindernes ligestilling på arbejdsmarkedet